

Sykepenger - Ekstravakter mv.

D26979

Utgave:
4.00

Gjelder fra:
25.07.2025

Side 1 av 3

EKSTRAVAKTER OG RETTEN TIL SYKEPENGER

Disse retningslinjene belyser ansattes (hel- og deltidsansatte) rett til sykepenger for ekstravakter (herunder enkeltvakter, vikarvakter, engasjementsstillinger) som ikke kan utføres på grunn av sykdom. Retningslinjene gjelder alle ansatte i foretaket.

Det er overenskomstens sentralt avtalte del om sosiale bestemmelser og Lov om folketrygd (Folketrygdloven) som regulerer retten til sykepenger. Reguleringene i overenskomsten gir som hovedregel bedre vilkår enn folketrygdlovens bestemmelser. Dersom overenskomsten likevel skulle gi arbeidstaker en dårligere uttelling enn folketrygdlovens bestemmelser, er det folketrygdloven som skal gjøres gjeldende, jfr. Folketrygdloven § 1.2. Det er mao. ikke anledning å gi arbeidstaker dårligere sykepengebetingelser enn hva folketrygdloven vil gi.

For at overenskomstens bestemmelser om lønn under sykdom skal gjøres gjeldende, er det en forutsetning at arbeidstaker har tiltrådt stilling i foretaket. Med begrepet «tiltrådt» menes å ha begynt enten i fast eller midlertidig stilling eller at man har påbegynt avtale om ekstravakt/-er. Avtale om flere enkeltvakter inngått på samme tidspunkt anses deler av samme arbeidsavtale.

Inngåelse av rammeavtale vedrørende etablering av arbeidsforhold ved tilkalling er ikke tilstrekkelig alene, men må knyttes til avtale om faktisk arbeid for å være en gyldig arbeidsavtale.

I disse retningslinjene er det redegjort særskilt for rettighetene til heltids-, deltidsansatte og ekstravakter.

1) Heltidsansatte

Når en heltidsansatt avtaler ekstravakt, er dette overtid og utløser rett til overtidbetaling. Blir arbeidstaker syk og ikke kan gjennomføre ekstravakten(e), har vedkommende verken krav på overtidsgodtgjørelse, timelønn eller sykepenger for ekstravakten(e) i medhold av overenskomstens bestemmelser.

Dersom en slik ekstravakt er påbegynt, og vedkommende må forlate arbeidet pga sykdom, vil vedkommende kun ha rett på lønn for faktisk arbeidet tid.

2) Deltidsansatte

Når en deltidsansatt blir syk, har vedkommende som hovedregel rett på sykepenger i forhold til sin opprinnelige stilling. Dersom den ansatte har avtalt ekstravakter, eller jevnlig hatt slike, vil dette utløse rett til sykepenger.

a) Rettigheter i medhold av overenskomst

Det er viktig å skille mellom merarbeid og overtidarbeid. Overtid utløser ikke rett på sykepenger i medhold av overenskomst. Påtar en deltidsansatt seg ekstraarbeid vil hun/han kunne ha rett til sykepenger for den del av stilling som ikke overstiger timetallet for hel stilling per dag eller uke.

En deltidsansatt vil ha rett på sykepenger for ekstravakter dersom vedkommende har tiltrådt en, eller en i rekken av flere, avtalte ekstravakter. Dersom arbeidstaker ikke har tiltrådt ekstravakten(-e), vil vedkommende ikke ha rett på sykepenger etter overenskomst.

b) Rettigheter i medhold av folketrygdloven:

Utgave: 4.00	Sykepenger - Ekstravakter mv.	D26979 Side 2 av 3
-----------------	--------------------------------------	-----------------------

Selv om man ikke har oppfylt vilkårene for rett til sykepenger etter overenskomsten, *kan* man ha slike rettigheter etter folketrygdlovens bestemmelser. I slike tilfeller er arbeidsgiver forpliktet til å yte sykepenger i arbeidsgiverperioden (16 dager). Et ufravikelig vilkår for å gjøre rettigheter etter Folketrygdloven gjeldende er at arbeidstaker har vært ansatt i minst 4 uker før vedkommende blir syk, og at det ikke har vært reelt avbrudd i ansettelsesforholdet på mer enn 14 dager. Dette følger av Folketrygdloven § 8-18.

Ftrl. § 8-18 regulerer retten til sykepenger fra arbeidsgiver:

*"For å få rett til sykepenger **fra arbeidsgiveren** må arbeidstakeren ha vært ansatt hos arbeidsgiveren i minst fire uker (opptjeningsstid). Fravær uten gyldig grunn regnes ikke med i opptjeningsstiden.*

Dersom arbeidstakeren slutter i arbeidet, men igjen begynner å arbeide hos den samme arbeidsgiveren innen to uker, regnes det tidligere arbeidsforholdet med når opptjeningsstiden skal beregnes.

Sykepenger fra arbeidsgiveren ytes tidligst fra og med den dag arbeidstakeren har gitt melding om arbeidsuførheten til arbeidsgiveren, såfremt det har vært mulig for arbeidstakeren å gi slik melding. Plikten til å gi melding gjelder også når det foreligger legeerklæring. Retten til sykepenger faller bort dersom arbeidsgiveren skal betale sykepenger på grunnlag av legeerklæring (§ 8-7), og legeerklæringen ikke er sendt til arbeidsgiveren innen 14 dager etter at arbeidsgiveren kan kreve slik erklæring.

Sykepenger fra arbeidsgiveren ytes bare for dager som det skulle ha vært utbetalt lønn for.

Arbeidstakerens rett til sykepenger fra arbeidsgiveren faller bort når arbeidsforholdet opphører, dersom tidspunktet for opphøret var fastsatt før arbeidsuførheten oppstod".

Folketrygdloven § 8-18 skiller ikke mellom flere tilsettingsforhold hos samme arbeidsgiver. Dersom det er avtalt ekstra vakter utover deltidsstillingen den ansatte går i, og vedkommende har vært ansatt i sin deltidsstilling i 4 uker eller mer, stiller ikke folketrygdloven krav om å ha tiltrådt "ekstravaktstillingen" for å ha rett til sykepenger. Det er tilstrekkelig at man har tiltrådt en fast eller midlertidig deltidsstilling, og at kravet til varighet etter Ftl. §8-18 er oppfylt. I slike tilfeller utbetaler SI lønn i henhold til Folketrygdloven § 8 -18 (dagsats)for vakter som er avtalt.

Selv uten arbeidsavtale, og uten avtale om ekstravakter kan arbeidstaker med hjemmel i folketrygdloven fremsette krav om sykepenger. Hvorvidt det da er grunnlag for å utbetale sykepenger i arbeidsgiverperioden avgjør arbeidsgiver på grunnlag av en sannsynlighetsvurdering av hvorvidt vedkommende ville fått ekstra vakter i perioden dersom vedkommende ikke hadde vært sykemeldt. Arbeidstaker må selv fremme krav om sykepenger fra arbeidsgiver, dersom hun/han mener å ha rettigheter etter folketrygdlovens § 8-18. Dersom kravet innfris utbetales sykepenger etter en beregnet dagsats med utgangspunkt i folketrygdlovens bestemmelser. Dersom arbeidstaker ikke har rett til å benytte egenmelding, må sykdom dokumenteres med sykmelding fra lege i forbindelse med kravet.

Dersom sykepenger er innvilget på grunnlag av en slik sannsynlighetsvurdering vil plikten til å utbetale sykepenger gå over til NAV etter utløp av arbeidsgiverperioden.

Denne prosedyren gjelder også dersom fraværet skyldes barns sykdom i henhold til folketrygdlovens § 9-8.

Utgave: 4.00	Sykepenger - Ekstravakter mv.	D26979 Side 3 av 3
-----------------	--------------------------------------	-----------------------

Referanser:

[SI/09.01.10-02](#)

[Sykepenger - Ekstravakter og retten til sykepenger](#)